

GAUTA
Panevėžio miesto savivaldybės priimamasis
2014-10-08 Nr. 4D-2014/2-631/3D-2669
Interesantų aptarnavimo tarnautoja
Irena Knezienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65105, faks. 8 706 65138, el. p. ombuds@lrs.lt

Panevėžio miesto savivaldybės
administracijos direktorei
Kristinai Nakutytei

2014-10-08 Nr. 4D-2014/2-631/3D-2669

Siunčiama Seimo kontrolieriaus pažyma Nr. 4D-2014/2-631 dėl savo iniciatyva atlikto tyrimo dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos veiklos.

PRIDEDAMA. 11 lapų.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys

Audronė Blinkevičienė, tel. 8 706 65112, e. p. audrone.blinkeviciene@lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL SEIMO KONTROLIERIAUS SAVO INICIATYVA ATLIKTO TYRIMO DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VEIKLOS

2014-10/07 Nr. 4D-2014/2-631
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi bei atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Konstitucijos 73 straipsnį ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 3 straipsnį, nusprendė pradėti tyrimą savo iniciatyva dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintus *veiklos skaidrumo* („Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma“), *viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę* („Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą“) principus, laikantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatų.

2. Pagrindas pradėti tyrimą savo iniciatyva yra Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatyta, kad, jeigu skundas yra gautas žodžiu, telefonu arba Seimo kontrolierius nustatė pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeistų žmogaus teisių ir laisvių požymių iš visuomenės informavimo priemonių bei iš kitų šaltinių, Seimo kontrolierius gali pradėti tyrimą savo iniciatyva.

Lietuvos Respublikos Seimo narių skundai traktuojami kaip informacijos šaltinis, iš kurio sužinoma apie galimą pareigūnų piktnaudžiavimą, biurokratizmą ar galimai pažeistas žmogaus teises ir laisves (Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 3 dalis). Taigi, Seimo nario skundas gali būti vienas iš pagrindų tyrimui savo iniciatyva pradėti.

3. Iš Seimo nario Povilo Urbšio Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos nustatyta:

3.1. Sprendžiant aktualius Panevėžio miesto reikalus, 2014-01-02 raštu Nr. SN-S-1 „Dėl V. Alanto gatvės tiesimo darbų“ Seimo narys kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorę Kristiną Vareikienę, prašydamas informuoti, pagal kokias sutartis buvo atlikti ir iš kokių šaltinių finansuoti objekto „Panevėžio miesto V. Alanto gatvės tęsinys. Projektuotojų g. dalies tarp V. Alanto ir Molainių g.“ darbo projekto parengimo ir rekonstravimo darbai 2011 metais ir objekto „Panevėžio miesto V. Alanto gatvės tęsinys. V. Alanto – J. Tilvyčio žiedinė sankryža“ darbo projekto parengimo ir rekonstravimo darbai 2011–2012 metais, ir pateikti taikos sutarties,

pasirašytos su rangovu AB „Panevėžio keliai“ dėl nutrūkusių V. Alanto gatvės tiesimo darbų kopiją.

3.2. Savivaldybės 2014-01-22 raštu Nr. 19-4.24.-149 Seimo nariui P. Urbšui buvo pranešta, kad Panevėžio miesto apylinkės teismo 2013-08-05 nutartimi buvo patvirtinta taikos sutartis, sudaryta tarp Savivaldybės ir AB „Panevėžio keliai“, kuria buvo nutraukta 2007-07-23 sutartis Nr. 8.0.1./07/24 „V. Alanto gatvės tęsinio nuo J. Tilvyčio g. iki Savitiškio g. statyba (Pk8 + 00 – 15 + 00; trečiasis etapas)“ (toliau vadinama – Taikos sutartis), tačiau „sutarties kopijos pateikti negali, kadangi neva Seimo nario teisė gauti dokumentų kopijas iš savivaldybių institucijų nenumatyta Lietuvos Respublikos Seimo statute.“

3.3. Seimo narys P. Urbšys 2014-01-23 raštu Nr. SN-S-2 „Dėl V. Alanto gatvės tiesimo darbų“ pakartotinai kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorę K. Vareikiene primindamas, kad Lietuvos Respublikos Seimo statuto 9 str. numato Seimo nariui teisę gauti valstybinės valdžios ir valdymo institucijų priimtų nutarimų bei valstybės tarnybos pareigūnų teisės aktų kopijas, o Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų 2000-01-11 įstatymo Nr. VIII-1524 1 str. 1 punktas užtikrina asmenims teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų.

3.4. Savivaldybė 2014-02-27 raštu Nr. 19-449(4.24.) „Dėl taikos sutarties kopijos pateikimo“ pakartotinai atsisakė Seimo nariui P. Urbšui pateikti Taikos sutartį motyvuojant, kad prašomą dokumentą pateikti draudžia Lietuvos Respublikos civilinio ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksų nuostatos, kadangi Seimo narys nėra šio proceso dalyvis.

4. Tyrimo tikslas yra nustatyti, ar Savivaldybės pareigūnai, atsisakydami pateikti Seimo nariui P. Urbšui informaciją jo nurodytais klausimais, nepažeidė teisės aktų reikalavimų.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

5. Seimo kontrolierius 2014-05-15 raštu Nr. 4D-2014/2-631 kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorę K. Vareikiene, prašydamas pateikti visą informaciją, paaiškinimus (pridedant tai patvirtinančius dokumentus) dėl visų šios pažymos 3 paragrafe nurodytų aplinkybių; *pateikti motyvuotą paaiškinimą (pridedant tai patvirtinančius dokumentus)*: kokių teisės aktu (-ais) vadovaujama Savivaldybėje rengiant atsakymus į Seimo narių paklausimus, prašymus; dėl kokių priežasčių, kieno sprendimu bei kokiomis teisės aktų nuostatomis vadovaujantis nebuvo pateikta šios pažymos 3.2–3.4 papunkčiuose nurodyta informacija, t. y. Taikos sutartis; kaip Savivaldybėje įgyvendinami pagrindiniai Vietos savivaldos įstatyme įtvirtinti principai; ar, nepateikus Seimo nariui prašomos informacijos, nebuvo pažeisti šie principai. *Informuoti (pateikiant tai patvirtinančius dokumentus)*: dėl kokių priežasčių, kieno sprendimu, kada buvo nutarta nutraukti tarp Savivaldybės ir AB „Panevėžio keliai“ 2007-07-23 sudarytą sutartį Nr. 8.0.1./07/24; dėl kokių priežasčių, kieno sprendimu, kada buvo nutarta sudaryti Taikos sutartį; kada, kokio teismo nutartimi buvo patvirtinta Taikos sutartis; kiek 2013–2014 metais Savivaldybėje gauta Seimo narių prašymų pateikti informaciją bei dokumentus dėl Savivaldybės veiklos bei jos priimtų sprendimų; kiek prašymų buvo patenkinta; kiek prašymų ir kokiais klausimais nebuvo patenkinta, dėl kokių priežasčių, motyvuotai nurodyti priežastis.

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

6. Savivaldybė Seimo kontrolieriui pateikė informaciją:

6.1. „2014-01-02 Seimo narys raštu Nr. SN-S-1 „Dėl V. Alanto gatvės tiesimo darbų“ kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydamas informuoti, pagal kokias sutartis buvo atlikti ir iš kokių šaltinių finansuoti objekto „Panevėžio miesto V. Alanto gatvės tęsinys. Projektuotojų g. dalies tarp V. Alanto ir Molainių g.“ darbo projekto parengimo ir rekonstravimo darbai 2011 metais ir objekto „Panevėžio miesto V. Alanto gatvės tęsinys. V. Alanto – J. Tilvyčio žiedinė sankryža“

darbo projekto parengimo ir rekonstravimo darbai 2011–2012 metais, pateikti Taikos sutarties, pasirašytos su rangovu AB „Panevėžio keliai“, dėl nutrūkusių V. Alanto gatvės tiesimo darbų (toliau vadinama – Taikos sutartis) kopiją.“

6.2. Savivaldybė 2014-01-20 raštu Nr. 19-4.24.-149 Seimo nariui pateikė prašomą informaciją ir nurodė, kad Panevėžio miesto apylinkės teismo 2013-08-05 nutartimi buvo patvirtinta Taikos sutartis. Seimo nario prašomos Taikos sutarties kopijos nepateikė, vadovaujantis tuo, kad Lietuvos Respublikos Seimo statutas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas ir kiti teisės aktai nenumato Seimo nario teisės gauti sutarčių, sudarytų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pagrindu, kopijas iš savivaldybės institucijų.

6.3. „2014-01-23 Seimo narys kreipėsi pakartotinai raštu Nr. SN-S-2, kuriuo prašė pateikti Taikos sutarties kopiją, nurodydamas, kad Lietuvos Respublikos Seimo statuto 9 straipsnis numato Seimo nariui teisę gauti valstybės valdžios ir valdymo institucijų priimtų nutarimų ir valstybės tarnybos pareigūnų teisės aktų kopijas ir Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 1 straipsnio 1 punktą užtikrina pareigą teikti informaciją.“

6.4. Savivaldybė atsakė Seimo nariui į paklausimą 2014-02-27 raštu Nr. 19-499 (4.24.), nurodydama, kad „neturi teisės aktuose įtvirtintos pareigos pateikti prašomos Taikos sutarties kopiją, nes Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 dalies 7 punktą numato, kad šis įstatymas netaikomas informacijai, kurios teikimą reglamentuoja kiti įstatymai. Taikos sutartis buvo sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir civilinio proceso kodekso nuostatomis. Taikos sutartis buvo pateikta kaip procesinis dokumentas civilinėje byloje ir teismui nenustačius, kad ji prieštarauja imperatyvioms teisės normoms ir viešajam interesui, buvo patvirtinta teismo nutartimi. Lietuvos Respublikos Seimo statuto 9 straipsnio 9 punkte įtvirtinta Seimo nario teisė gauti teisės aktų ar jų projektų kopijas, tačiau nenumatyta teisė gauti sutarčių ar susitarimų kopijas, kurie nėra teisės aktai.“

6.5. „Savivaldybė rengdama atsakymus į Seimo narių paklausimus vadovaujasi Lietuvos Respublikos Seimo statutu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Savivaldybėje tvarkos aprašu, patvirtintu Savivaldybės tarybos 2013-10-09 sprendimu Nr. A-865, kitais teisės aktais ir sutarčių nuostatomis.“

6.6. „Taikos sutartis Seimo nariui P. Urbšui pateikta nebuvo Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-02-27 raštu (sprendimu) Nr. 19-499 (4.24.), nurodant teisinį pagrindą. [...] Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.36 straipsnio 1 dalį, savivaldybė ir jos institucijos yra civilinių santykių dalyvės lygiais pagrindais kaip ir kiti šių santykių dalyviai. Prašoma pateikti Taikos sutartis buvo sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir civilinio proceso kodekso nuostatomis. [...] Taikos sutartyje numatytos dviejų šalių – Savivaldybės administracijos ir AB „Panevėžio keliai“ teisės ir pareigos, ji yra vykdytinas dokumentas. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 37 straipsnis numato proceso dalyvius, kurie turi teisę gauti civilinės bylos medžiagos kopijas, tai yra šalys, tretieji ir kiti asmenys, turintys suinteresuotumą bylos baigtimi. Taikos sutartis buvo sudaryta tarp dviejų juridinių asmenų – Savivaldybės administracijos ir rangovo AB „Panevėžio keliai“, todėl bet koks Taikos sutarties perdavimas tretiesiems asmenims, šiuo atveju Seimo nariui P. Urbšui, galėtų turėti įtakos Taikos sutarties šaliai AB „Panevėžio keliai“. Sutikimo perduoti Taikos sutartį tretiesiems asmenims rangovas nėra davęs ir Savivaldybė dėl tokio leidimo į rangovą nesikreipė.“

6.7. „Savivaldybės į visus Seimo narių prašymus dėl informacijos pateikimo atsako ir pateikia prašomų dokumentų kopijas, išskyrus prašymą dėl Taikos sutarties pateikimo. Taikos

sutarties nepateikimas buvo išimtinis atvejis, nes Seimo nariai 2013–2014 metais procesinių dokumentų ar sutarčių kopijų nereikalavo pateikti. Be to, pažymime, kad visa informacija, susijusi su V. Alanto gatvės tiesimo darbais, Seimo nariui buvo pateikta, išskyrus Taikos sutarties kopiją. Atsisakymas pateikti Taikos sutartį buvo motyvuotas ir pagrįstas, nurodant rašte atsisakymo priežastis.“

6.8. „2007-07-23 Savivaldybė (Užsakovas) ir AB „Panevėžio keliai“ (Rangovas) sudarė sutartį Nr. 8.0.1./07/24 (toliau vadinama – Sutartis), pagal kurią Rangovas įsipareigojo atlikti V. Alanto gatvės tęsinio nuo Tilvyčio gatvės iki Savitiškio gatvės (trečias etapas) statybos darbus, o Užsakovas apmokėti už atliktus darbus. Sutarties objekto kaina – 9 988 530 Lt su PVM (Sutarties 2 punktą). Sutartis sudaryta atlikus supaprastintą atvirą konkursą „Panevėžio miesto V. Alanto gatvės tęsinio nuo J. Tilvyčio g. iki Savitiškio g. statyba“ [...], kuris buvo skelbtas 2007-06-27 Valstybės žinių informaciniuose pranešimuose Nr. 49. Sutartyje numatytų darbų atlikimo laikotarpiu darbų atlikta tik už 3 905 082 Lt su PVM. Pagal Sutartį atlikti darbai apmokėti iš Lietuvos automobilių kelių direkcijos skirtų lėšų. Lietuvos automobilių kelių direkcija neskyrė tiek lėšų, kiek jų reikėjo atlikti pagal Sutartį numatytiems darbams.“

6.9. „2009-11-18 Savivaldybė raštu Nr. 19-4.13-1842 kreipėsi į Viešųjų pirkimų tarnybą, prašydama leisti pakeisti Sutarties 6 punktą „Darbų pabaiga: 2009-12-14 į „Darbų pabaiga: 2015-12-14“.

6.10. „2009-12-16 raštu Nr. S-4376 Viešųjų pirkimų tarnyba pranešė, kad vadovaudamasi, jog Sutartyje ir skelbime apie pirkimą nenumatyta Sutarties pratęsimo galimybė, neturi pagrindo sutikti, kad būtų pakeistos Sutarties sąlygos pratęsiant jos galiojimo terminą. Viešųjų pirkimų tarnyba atkreipė Užsakovo dėmesį į tai, kad Sutarties 9.2, 10.1.2, 10.2 papunkčiuose ir 11 punkte numatyti atvejai, kai Sutartis gali būti nutraukiama.“

6.11. „2010-05-31 raštu Nr. 19-4.13-960 Savivaldybė pakartotinai kreipėsi į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl darbų atlikimo termino pratęsimo, tačiau 2010-06-08 raštu Nr. 4S-2103 atsakyta, kad Viešųjų pirkimų tarnyba neturi pagrindo sutikti, kad būtų pratęstas Sutartyje nustatytas darbų atlikimo terminas.

2012-06-07 Savivaldybės administracija Rangovui pateikė susitarimą dėl Sutarties nutraukimo šalių susitarimu, tačiau Rangovas su šiuo susitarimu nesutiko. Savivaldybė ir Rangovas buvo aptarę rangos sutarties nutraukimo galimybes bendrų susitikimų metu.“

6.12. „Užsakovas ir Rangovas negalėjo toliau vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų dėl šių priežasčių:

1. darbų atlikimo terminas buvo pasibaigęs 2009-12-14;
2. Sutartyje nenumatytas darbų atlikimo termino pratęsimas;
3. Viešųjų pirkimų tarnyba, kaip to reikalauja Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalies nuostatos, nedavė sutikimo pakeisti Sutarties sąlygas – pratęsti darbų atlikimo terminą;
4. Savivaldybė negavo tinkamo finansavimo sutartiniams įsipareigojimams vykdyti.“

6.13. „Užsakovui ir Rangovui nepavyko Sutartį nutraukti šalių susitarimu: Rangovas nepasinaudojo savo teise vienašališkai nutraukti Sutartį joje numatytais pagrindais, Užsakovas neturi teisės vienašališkai nutraukti Sutarties joje ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 1, 2 dalyse numatytais pagrindais. [...] Savivaldybė su ieškiniu kreipėsi į Panevėžio miesto apylinkės teismą, prašydama nutraukti Sutartį ir įpareigoti AB „Panevėžio keliai“ perduoti Savivaldybei statybos objektą ir visus su juo susijusius dokumentus, suteikti garantijas atliktiems darbams pagal 2007-07-23 rangos sutartį Nr. 8.0. 1./07/24, garantijų terminus pradėdant skaičiuoti nuo darbų rezultato atidavimo naudoti dienos.“

6.14. „Pagal ieškinį Panevėžio miesto apylinkės teisme buvo pradėta civilinė byla Nr. 2-2111-223/2013. Panevėžio miesto apylinkės teismas surengė parengiamuosius posėdžius, kurių metu Savivaldybė, atstovaujama administracijos direktoriaus pavaduotojos, pavaduojančios administracijos direktorių, J. Gaidžiūnaitės, ir AB „Panevėžio keliai“ 2013-07-15 sudarė Taikos sutartį, kuri buvo pateikta teismui patvirtinti civilinėje byloje Nr. 2-2111-223/2013. Taikos sutartis buvo sudaryta atsižvelgiant į tai, kad ja pasiektas ieškinio reikalavimas nutraukti rangos sutartį, tai

leido Savivaldybei vykdyti naujus viešuosius pirkimus parenkant kitą rangovą, kuris galėtų pabaigti neatliktus darbus ir perduoti objektą eksploatacijai. 2013-08-08 Panevėžio miesto apylinkės teismo nutartimi buvo patvirtinta Taikos sutartis.“

6.15. „2013–2014 metais Savivaldybės administracijoje iš viso gauti 32 Seimo narių raštai, iš jų 24 prašymai dėl informacijos pateikimo, 3 kreipimaisi, 1 pasiūlymas (2013-02-05 Nr. SNS-3), 4 prašymai dėl salės suteikimo susitikimams su rinkėjais. Seimo narių prašymai dėl salės suteikimo buvo patenkinti, apie tai informuojant Seimo narius žodžiu. Į Seimo nario P. Urbšio pasiūlymą dėl 2013 metų socialinių paslaugų plano (2013-02-05 Nr. SNS-3) buvo atsižvelgta, apie tai raštu jis nebuvo informuotas. Į du Seimo nario P. Narkevičiaus kreipimusis atsakyta raštu, o su 2013-08-21 P. Urbšio kreipimusi supažindinti tarybos nariai. Visi Seimo narių prašymai buvo patenkinti ir į juos atsakyta, išskyrus atsakant į 2014-01-02 Seimo nario P. Urbšio raštą Nr. SN-S-1, kai nebuvo pateikta prašomos Taikos sutarties kopija.“

7. Iš pateiktų dokumentų nustatyta:

7.1. *Seimo narys Domas Petrulis* 2013 metais į Savivaldybę kreipėsi 3 kartus:

7.1.1. 2013-10-04 raštu „Dėl V. _____ prašymo“. Savivaldybė 2013-10-23 raštu Nr. IS-12.1.11-4601 Seimo nariui D. Petruliui pateikė išsamų paaiškinimą;

7.1.2. 2013-11-11 raštu Nr. SN-S-30 „Dėl _____ prašymo“. Savivaldybė 2013-11-29 raštu Nr. 19.4.5-2735 Seimo nariui D. Petruliui pateikė atsakymą bei informaciją;

7.1.3. 2014-02-13 raštu Nr. SN-S-33 „Dėl detalaus plano“. Savivaldybė 2014-03-10 raštu Nr. 19-577(4.5) Seimo nariui D. Petruliui išsamiai atsakė į jo klausimus.

7.2. *Seimo narys Petras Narkevičius* 2013 metais į Savivaldybę kreipėsi 2 kartus, 2014 metais – 7 kartus:

7.2.1. 2013-10-08 prašymu Nr. SN-S-14 dėl nakvynės namų statybos Panevėžio miesto centrinėje dalyje. Savivaldybė 2013-11-07 pateikė atsakymą Nr. 19-4.24-2555;

7.2.2. 2013-11-05 raštu Nr. SN-S-18 „Dėl Paparčių g. remonto“. Savivaldybė 2013-12-09 raštu Nr. 19-4.5-2828 pateikė informaciją dėl Paparčių gatvės remonto darbų įtraukimo į Miesto ūkio skyriaus 2014 metų biudžetą statybos ir projektavimo darbams bei pateikimo Finansų ir biudžeto skyriui;

7.2.3. 2014-02-05 raštu Nr. SN-S-30 „Dėl Purienu ir Paparčių gatvių asfaltavimo“. Savivaldybė 2014-03-12 raštu Nr. 19-4.5-594 pateikė informaciją;

7.2.4. 2014-02-15 raštu Nr. SN-S-36 „Dėl _____ prašymo“. Savivaldybė 2014-03-14 raštu Nr. 19-615(4.5) pateikė atsakymą Seimo nariui ir _____

7.2.5. 2014-02-18 raštu Nr. SN-S-35 „Dėl _____ prašymo“. Savivaldybė 2014-03-14 raštu Nr. 19-627(4.5) pateikė išsamią informaciją, atsakė į klausimus Seimo nariui ir _____

7.2.6. 2014-02-18 raštu Nr. SN-S-33 „Dėl Panevėžio suaugusiųjų mokyklos reorganizavimo“. Savivaldybė 2014-03-19 raštu Nr. 19-656(4.24) pateikė informaciją nurodytu klausimu;

7.2.7. 2014-02-24 prašymu Nr. SN-S-37 dėl Savivaldybės salės susitikimui su rinkėjais;

7.2.8. 2014-02-18 prašymu Nr. SN-S-34 „Dėl Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės technologinės mokyklos ir Nevėžio pagrindinės mokyklos prašymų“. Panevėžio miesto savivaldybės meras V. Statkevičius 2014-03-14 raštu Nr. 19-624(4.24) pateikė savo poziciją Seimo nario prašyme nurodytais klausimais;

7.2.9. 2014-04-03 raštu Nr. SN-S-42 „Dėl Šiaulių g. gyventojų prašymo“. Savivaldybė 2014-04-17 raštu Nr. IS-2169(12.1.5) pateikė informaciją;

7.3. *Seimo narys P. Urbšys* 2013 metais į Savivaldybę kreipėsi 13 kartų, 2014 metais – 4 kartus:

7.3.1. 2013-01-03 prašymu Nr. SN-S-2 dėl patalpų suteikimo susitikimams su rinkėjais;

7.3.2. 2013-02-06 raštu Nr. SN-S-3 „Dėl 2013 metų socialinių paslaugų plano“. Savivaldybė 2013-02-15 raštu informavo, kad „rengiant 2013 metų paslaugų planą į pateiktus pasiūlymus bus atsižvelgta“;

7.3.3. 2013-05-07 raštu Nr. SN-S-11 „Dėl Ramygalos gatvės atkarpos“. Savivaldybė 2013-05-30 raštu Nr. 19-4.5-1200 pateikė informaciją ir paaiškinimą;

7.3.4. 2013-05-16 raštu Nr. SN-S-15 „Dėl Nevėžio pagrindinės mokyklos“. Savivaldybė atsakymą Seimo nariui pateikė 2013-06-05 raštu Nr. 19-4.24-1228;

7.3.5. 2013-05-23 raštu Nr. SN-S-16 „Dėl asociacijos „Bitės namai“ kreipimosi“. Savivaldybė 2013-06-19 raštu Nr. 19-4.5-1346 pateikė informaciją ir paaiškinimus;

7.3.6. 2013-07-29 raštu „Dėl Ramygalos gatvės atkarpos“. Savivaldybė pateikė informaciją 2013-07-29 raštu Nr. 19-4.24-1811;

7.3.7. 2013-08-02 raštu Nr. SN-S-6 „Dėl automobilių parkavimo aikštelės Nendrės g.“. Savivaldybė 2013-08-30 raštu Nr. 19-4.24-1962 pateikė išsamų paaiškinimą dėl Seimo nario rašte nurodytų aplinkybių;

7.3.8. 2013-10-08 raštu Nr. SN-S-27 „Dėl A. Alanto gatvės tiesimui lėšų trūkumo“. Savivaldybė pateikė informaciją 2013-11-05 raštu Nr. 19-4.24-2523;

7.3.9. 2013-10-14 raštu Nr. SNA-S-7 „Dėl susitikimo su miesto gyventojais“, kuriame siūlė „surengti bendrą pasitarimą, kuriame dalyvautų Savivaldybės administracijos padalinių vadovai ir specialistai, Seimo narys ir jo atstovai, suinteresuoti gyventojai ir būtų aptarti šie klausimai: dėl detaliojame plane suprojektuotos automobilių stovėjimo aikštelės Nendrės g. namų Nr. 4 ir Nr. 6 kieme; dėl Molainių gatvės namų nuo Nr. 88 iki Nr. 112 teritorijos apšvietimo.“

Savivaldybė 2013-11-08 raštu Nr. 19-4.240-2562 pateikė informaciją, kad „suformuotas 1117 kv. m inžinerinės infrastruktūros valstybinės žemės sklypas, kuriame, parengus techninį projektą ir gavus statybą leidžiantį dokumentą, gali būti įrengta automobilių parkavimo aikštelė. Ar ši galimybė bus įgyvendinta, priklausys nuo gyvenamųjų namų savininkų bendrijų ir gyventojų iniciatyvos ir pageidavimų. [...] Savivaldybė sudariusi gatvių, gatvių atkarpų ir viešųjų erdvių, kuriose nėra įrengtas miesto apšvietimo tinklas, sąrašą, pagal pasirinktus kriterijus nustatys sąrašo eiliškumą. Minėtas sąrašas bus teikiamas Savivaldybės tarybai svarstymui dėl pritarimo finansuoti miesto apšvietimo tinklų projektavimo darbus.“ **Pažymėtina, kad Savivaldybė Seimo nariui nepateikė atsakymo dėl prašymo organizuoti bendrą pasitarimą;**

7.3.10. 2013-10-23 raštu Nr. SN-30 „Dėl atlyginimo sumažinimo Panevėžio suaugusiųjų mokymo centro pedagogams“. Savivaldybė pateikė atsakymą 2013-11-12 raštu Nr. 19-4.24-2609;

7.3.11. 2013-11-19 raštu Nr. SN-S-34 „Dėl vibracijos ir triukšmo lygio Ramygalos gatvėje sumažinimo“. Savivaldybė pateikė atsakymą 2013-12-17 raštu Nr. 19-4.24-2912;

7.3.12. 2013-12-10 raštus Nr. SN-S-36 „Dėl asociacijos „Bitės namai“ kreipimosi“. Atsakymas pateiktas 2013-12-20 raštu Nr. 19-4.24-2922;

7.3.13. 2014-01-02 raštu Nr. SN-SA-1 „Dėl neapšviestų miesto teritorijų“. Savivaldybė 2014-03-04 raštu Nr. 19-545(4.5) pateikė atsakymą, 2014-04-22 raštu Nr. IS-2213(12.15) – prašomus dokumentus;

7.3.14. 2014-02-18 prašymu Nr. SN-SA-3 dėl Savivaldybės salės suteikimo susitikimui su rinkėjais;

7.3.15. 2014-04-01 prašymas Nr. SN-SA-4 dėl Savivaldybės salės suteikimo susitikimui su miesto teisėsaugos specialistais;

7.3.16. 2014-05-06 raštu Nr. SN-S-15 „Dėl Projektuotojų gatvės remonto“. Savivaldybė pateikė atsakymą 2014-06-10 raštu Nr. 19-1424(4.24).

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

8. Lietuvos Respublikos teisės aktai, teismų praktika

8.1. *Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnyje* nustatyta, kad „[...] Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. [...]“

8.2. *Lietuvos Respublikos Seimo statuto 2 straipsnyje* reglamentuojama: „[...] 2. Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seimo posėdyje prisiekia būti ištikimas

Lietuvos Respublikai. [...].“

8.3. *Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje* reglamentuojama: „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...]; 6) *savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo*. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...]; 10) *veiklos skaidrumo*. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; 11) *viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę*. Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; [...].“

8.4. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

8.4.1. *1 straipsnis* – 1. „Šis įstatymas užtikrina asmenims teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nustato šios teisės įgyvendinimo tvarką ir reguliuoja valstybės bei savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmus teikiant informaciją asmenims. 2. Šis įstatymas sudaro palankias sąlygas asmenims gauti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų disponuojamą informaciją ir panaudoti ją komerciniams ar nekomerciniams tikslams“;

8.4.2. *2 straipsnis* – „[...]. 2. Informacija – žinios, kuriomis disponuoja valstybės ir savivaldybių institucija ar įstaiga, įskaitant informaciją apie jų darbuotojų darbo užmokestį“;

8.4.3. *3 straipsnis* – „1. Įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. Atsisakyti suteikti informaciją galima šio įstatymo nustatyta tvarka. [...].“;

8.4.4. *4 straipsnis* – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; 3) teisėtumo, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; 4) objektyvumo, reiškiančio, kad įstaigos valstybės tarnautojai ar darbuotojai teikdami informaciją turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos, reiškiančios, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją“;

8.4.5. *16 straipsnis* – „1. Prašymas, pateiktas nesilaikant šio įstatymo nustatytų reikalavimų, įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens rašytiniu pavedimu ar rezoliucija gali būti netenkinamas. 2. Įstaiga gali atsisakyti teikti informaciją, jeigu: 1) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; 2) prašymo turinys yra nekonkretus; 3) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tos pačios informacijos; 4) prašoma informacija jau buvo viešai paskelbta; tokiu atveju įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo įstaigoje dienos nurodo pareiškėjui jos paskelbimo šaltinį; 5) įstaiga tam tikros informacijos rinkimą ir tvarkymą nutraukia pasikeitus įstaigos funkcijoms. 3. Jeigu įstaiga atsisako pateikti informaciją, pareiškėjui išsiunčiamas apie tai pranešimas, kuriame nurodoma atsisakymo priežastis [...].“

8.5. *Viešojo administravimo įstatyme* reglamentuojama:

8.5.1. *4 straipsnis* – „[...]. 2. Viešojo administravimo subjektų sistemą sudaro [...] savivaldybių administravimo subjektai. [...]. 5. Savivaldybių administravimo subjektai – savivaldybių institucijos ar įstaigos, jų valstybės tarnautojai ir pareigūnai, savivaldybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė, asociacijos, įgalioti atlikti viešąjį administravimą. Tokius viešojo administravimo įgaliojimus suteikia įstatymų įgaliotos savivaldybės institucijos savo priimtu teisės aktu. [...].“;

8.5.2. *15 straipsnis* – „1. Administracinės paslaugos yra: [...]; 5) įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimas asmenims; [...].“

8.6. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Asmenų*

prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse nustatyta:

8.6.1. 6 punktas – „Nagrinėdami asmenų prašymus, valstybės tarnautojai privalo vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, teisingumo, sąžiningumo ir protingumo, taip pat Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, tarnybinės pagalbos, efektyvumo, subsidiarumo ir „vieno langelio“ principais, o teikdami asmenims informaciją – Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme nustatytais informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo, objektyvumo ir pagalbos principais“;

8.6.2. 10 punktas – „Asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, neįgaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje išsiunčia prašymą kompetentingai institucijai (pasilikdama prašymo kopiją) ir raštu praneša apie tai asmeniui, paaiškindama persiuntimo priežastis“;

8.6.3. 41.2. punktas – „į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...]“

8.7. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau vadinama – LVAT) 2012-06-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1612/2012:

„[...] kiekvienas ūkio subjektas pats sprendžia, kokią informaciją laikyti komercine paslaptimi. Tačiau ši informacija [...] turi atitikti tam tikrus teisės aktuose įtvirtintus bei teismų praktikoje suformuotus kriterijus, kuriuos *inter alia* sudaro informacijos slaptumas, komercinė vertė bei konkretumas. [...] Toks teisės aiškinimas, kad viešojo administravimo subjektas civilinėmis sutartimis gali bet kokią informaciją pripažinti komercine paslaptimi, teisėjų kolegijos vertinimu, nesiderintų su viešojo administravimo subjekto vykdomų funkcijų prigimtimi, nes, pavyzdžiui, leistų neatskleisti net ir visiškai nereikšmingos informacijos, sudarytų nepateisinamas prielaidas viešojo administravimo subjektui piktnaudžiauti šiuo civilinės teisės institutu, taip ignoruojant Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintus viešojo administravimo subjekto veiklos principus. Juolab kad komercine paslaptimi negali būti pripažinta informacija, kuri pagal įstatymus turi būti vieša – komercinės sutarties nuostatos negali turėti aukštesnės galios nei įstatymai.

[...] net ir tais atvejais, kai viena iš sutarties šalių yra valstybė ar, kaip nagrinėjamu atveju, – Administracija, siekis apsaugoti komercinę paslaptį gali būti viešumo apribojimą pateisinanti aplinkybė. Tačiau kartu pažymėtina, kad Administracija, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje *inter alia* privalo laikytis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme reglamentuojamų bei bendrųjų teisės principų: įstatymo viršenybės, nepiktnaudžiavimo valdžia, veiklos skaidrumo, viešumo, žmogaus laisvių ir teisių užtikrinimo ir kt. Viešojo administravimo funkcijas įgyvendinanti institucija neturi tokios privatinės autonomijos, kokią turi civiliniuose teisiniuose santykiuose dalyvaujantis privatus asmuo (LVAT 2008-05-06 nutartį administracinėje byloje A²⁶¹-339/2008). Atsižvelgiant į tai, viešojo administravimo subjektas, kurio veiklos pagrindu Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduojama asmens teisė į informaciją gali būti ribojama, nors ir veikiantis privačių santykių srityje, negali ignoruoti pagrindines žmogaus teises garantuojančių nuostatų ar žmogaus teises ribojančias nuostatas aiškinti plečiamai. Todėl, nors civilinės teisės sutarties laisvės principas nedraudžia sutartyje įtvirtinti konfidencialumo nuostatos, viešojo administravimo subjektas, remdamasis minėta nuostata, turi griežtai laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintų išimčių, kuomet informacija asmenims gali būti neteikiama, bei jas aiškinti siauriamai. Akcentuotina ir tai, jog civilinė sutartis pasižymi uždaramu, t. y. jos nuostatos privalomos tik sutarties šalims ir pačios savaime, nesant įstatyminio pagrindo, negali sukurti tretiesiems asmenims pareigų ar juo labiau apriboti įstatymais jiems garantuojamų teisių.“

8.8. LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-2660/2012:

„Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme yra

įgyvendinta tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnio 5 dalyje nustatyta teisė gauti valstybės įstaigų turimą informaciją apie asmenį, susijusią su viešojo administravimo funkcijų vykdymu, tiek siekiama sudaryti palankias sąlygas asmenims gauti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų disponuojamą informaciją ir panaudoti ją komerciniams ar nekomerciniams tikslams pagal 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo.

Teisės gauti informaciją įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. Atsisakyti suteikti informaciją galima šio įstatymo nustatyta tvarka. [...].

Teisės gauti informaciją įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje yra nustatyti atvejai, kada šis įstatymas, išskyrus jo 7 straipsnyje nustatytą privačios informacijos teikimą ir viešojo administravimo funkcijų vykdymą, yra netaikomas: 1) informacijai, kurios tvarkymas yra veikla, nesusijusi su valstybės ir savivaldybių institucijoms ar įstaigoms teisės aktais pavestų funkcijų vykdymu, išskyrus informaciją apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų darbo užmokestį; 2) informacijai, į kurią valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos turi pramoninės nuosavybės teises ar trečiosios šalys turi autorių, gretutines ar duomenų bazių gamintojų (*sui generis*) teises; 3) informacijai, kuria disponuoja Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, kiti iš valstybės biudžeto išlaikomi transliuotojai; 4) informacijai, kuria disponuoja mokyklos, bibliotekos, mokslinių tyrimų įstaigos; 5) informacijai, kuria disponuoja muziejai, teatrai ar koncertinės įstaigos, Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigtos įstaigos; 6) informacijai, kuri yra įstatymais pripažįstama kaip neteiktina dėl nacionalinio ar visuomenės saugumo, šalies gynybos interesų, statistinių duomenų panaudojimo apribojimo arba kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę, profesinę, banko paslaptį, kitais įstatymų nustatytais atvejais; 7) informacijai, kurios teikimą reglamentuoja kiti įstatymai; 8) kai asmuo turi teisės aktų nustatyta tvarka pagrįsti informacijos, kurios jis prašo, panaudojimo tikslą; 9) kai viešojo administravimo institucijos informacija tarpusavyje keičiasi tarnybinės pagalbos atvejais.“

Išvados

9. Viešojo administravimo įstatymo 15 str. yra nustatyta viena iš administracinių paslaugų, tai įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimas asmenims (šios pažymos 8.5 punktas).

Asmens teisė gauti informaciją yra reglamentuota 2000-01-11 Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme. Šis įstatymas užtikrina asmenims teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nustato šios teisės įgyvendinimo tvarką ir reguliuoja valstybės bei savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmus teikiant informaciją asmenims (šios pažymos 8.4 punktas).

Teismai, nagrinėdami bylas, ne kartą yra pažymėję, kad „teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme yra įgyvendinta tiek Konstitucijos 25 str. 5 d. nustatyta teisė gauti valstybės įstaigų turimą informaciją apie asmenį, susijusią su viešojo administravimo funkcijų vykdymu, tiek siekiama sudaryti palankias sąlygas asmenims gauti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų disponuojamą informaciją ir panaudoti ją komerciniams ar nekomerciniams tikslams pagal 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo“ (šios pažymos 8.8 punktas).

Savivaldybės administracija yra viešojo administravimo subjektas, kuris privalo atsakyti į asmenų paklausimus teisės aktų nustatyta tvarka. Atsisakyti suteikti informaciją galima tik teisės aktų nustatyta tvarka. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad įstaiga gali atsisakyti teikti informaciją, „[...] jeigu: 1) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; 2) prašymo turinys yra nekonkretus; 3) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tos pačios informacijos; 4) prašoma informacija jau buvo viešai

paskelbta; tokiu atveju įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo įstaigoje dienos nurodo pareiškėjui jos paskelbimo šaltinį; 5) įstaiga tam tikros informacijos rinkimą ir tvarkymą nutraukia pasikeitus įstaigos funkcijoms.“

10. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–7 paragrafai) bei į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 8 paragrafe, konstatuotina, kad:

10.1. Savivaldybė, 2013–2014 metais gavusi 32 Seimo narių raštus, į juos atsakė vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais;

10.2. Savivaldybė netinkamai taikė Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatas, nes:

10.2.1. į Seimo nario P. Urbšio, atstovaujančio gyventojams – savo rinkėjams, 2013-10-14 prašymą (šios pažymos 7.3.9 papunktis) atsakė netinkamai, t. y. į prašymą organizuoti bendrą pasitarimą neatsakė;

10.2.2. išnagrinėjusi Seimo nario P. Urbšio 2014-01-20 ir 2014-01-23 prašymus, nepagrįstai nepateikė Seimo nariui Taikos sutarties kopijos, kadangi:

1) Savivaldybės ir AB „Panevėžio keliai“ 2007-07-23 sutartyje Nr. [...] „Dėl V. Alanto gatvės tęsinio nuo Tilvyčio g. iki Savitiškio g. statybos“ nėra įrašyta, jog sutarties duomenys neskelbtini tretiesiems asmenims, t. y. neįtvirtinta konfidencialumo nuostata;

2) Taikos sutartyje nėra įrašyta, kad jos duomenys neskelbtini, t. y. neįtvirtinta konfidencialumo nuostata. Teismas nutartyje taip pat nepasisakė dėl tokios nuostatos;

3) Savivaldybės administracija yra viešojo administravimo subjektas, todėl savo veikloje privalo laikytis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme reglamentuojamų bei bendrųjų teisės principų: įstatymo viršenybės, nepiktnaudžiavimo valdžia, veiklos skaidrumo, viešumo, žmogaus laisvių ir teisių užtikrinimo ir kt. Viešojo administravimo funkcijas įgyvendinanti institucija neturi tokios privatinės autonomijos, kokią turi civiliniuose teisiniuose santykiuose dalyvaujantis privatus asmuo;

4) nebuvo nė vieno pagrindo, numatyto Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje (šios pažymos 8.4.5 papunktis), dėl kurio Savivaldybė galėjo neteikti Seimo nariui Taikos sutarties.

11. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, nagrinėdamas bylą, susijusią su valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų pardavimo sandoriu, yra konstatavęs, kad „konstitucinio reikalavimo, jog teisė negali būti nevieša, privalu laikytis ir leidžiant Vyriausybės aktus, kuriais pritariama privatizavimo sutartims. [...] Kita vertus, negalima nepaisyti komercinėje praktikoje nusistovėjusio konfidencialumo reikalavimo, kad tam tikros sutarties sąlygos nėra viešinamos. Kartu pažymėtina ir tai, kad tais atvejais, kai sutarties šalis yra valstybė, sutarties, *inter alia* [...] sutarties, sąlygų neviešinimas turi būti konstituciškai pagrįstas: paprastai sutarties sąlygos gali būti neviešinamos siekiant apsaugoti valstybinę, profesinę ar komercinę paslaptį“ (Konstitucinio Teismo 2010 m. vasario 26 d. nutarimas).

12. Apibendrinus pirmiau išdėstytas išvadas, teismų praktiką, konstatuotina, kad Savivaldybės pareigūnai galimai netinkamai traktuoja Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatas (šios pažymos 8.4 punktas) ir nesivadovauja Lietuvos Respublikos teismų praktika (šios pažymos 8.7, 8.8 punktai).

Pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, kur numatyta, jog savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) yra savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principas,

reiškiantis, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma, savivaldybės gyventojai arba jų atstovai (Seimo nariai, atstovaujantys rinkėjus) turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą, teikiant informaciją privalu vadovautis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatų.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

tyrimą savo iniciatyva dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 punktu, Seimo kontrolierius *Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorei Kristinai Nakutytei* rekomenduoja:

14.1. imtis veiksmų, kad Savivaldybės pareigūnai, nagrinėdami asmenų prašymus bei teikdami jiems informaciją, vadovautųsi įstatymo viršenybės ir kitais bendraisiais teisės principais;

14.2. imtis veiksmų, kad Savivaldybės pareigūnai savo veikloje vadovautųsi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintais veiklos skaidrumo bei savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principais;

14.3. pakartotinai išnagrinėti Seimo nario P. Urbšio pateiktus 2014-01-20 ir 2014-01-23 prašymus dėl Taikos sutarties pateikimo.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume Seimo kontrolierių informuoti iki 2014-11-29.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys